

Magnus Heinason einsamallur millum 50 russar

Ger fiskiroyndir á Reykjanesryggjum

Magnus Heinason, sum í lötuni ger fiskiroyndir á Reykjanesryggjum, er staddur á eini leið, har umleið hálfthundrað sovjetisk og eysturtýsk skip royna.

Hetta eru rættiliga stórir verksmiðjotrolarar, sum hava fiskað á hesi leiðini á hvørjum ári síðani 1982. Okkurt árið hava skipini fiskað 60.000 tons av smáum kongafiski.

Leiðari fyri sjálvum fiskiroyndunum er Jákup Reinert frá Fiskirannsóknarstovuni. Vit tosaðu við hann seinnapartin týsdagin. Tá vóru teir staddir á 61°18N og 30°38 V, tvs. nakað vestan fyri sjálvan Ryggjin. Teir hava annars leitað á einum rættiliga stórum øki og bert sæð litið. Mest hevur verið at siggja á leiðini, har teir eru staddir nú — einsamallir millum 50 stór eystureuropeisk fiskiskip.

Hvat viðvikur veiðini hjá teimum eystureuropeisku skipunum, so sigur Jákup Reinert, at tey tókast at fiska javnt og fáa í onkrum háli upp í 10 tons av kongafiski. Hann veit ikki rættiliga, hvat teir gera við fiskin, men helst verður hann gjørdur til mjøl og olju umframt at nakað verður isað.

Jákup Reinert sigur, at tað enn er ov tíðliga at siga nakað vist um hesa fiskileiðina ella um tað er rætt at ráða foroyiskum trolarum at fara har vestur at royna.

Magnus Heinason hevur higartil fiskað við tveimum slegum av trolum á ymsum dýpum. Teir hava roynt við flóttoli og fingi týsdagin millum 4-5 tons í einum háli. Tað visir seg, at fiskurin stendur sera spjaddur og er styggur. Umframt kongafisk er eisini nógv av øðrum smáum fiski í. Her er talan um ymsar prikkfiskar. Til at veidda hesi fiskasløg er neyðugt at hava trol við nógv smærri meskum.

Annars ivast Jákup Reinert í, um Magnus Heinason er tað rætta skipið at gera hesar fiskiroyndirnar, tí tað er ein spurningur, um hann hevur nógv stóra maskinorku. Øll tey eystureuropeisku skipini eru nógv størri og hava nógv meira maskinorku enn Magnus.

Jákup Reinert, fiskifrøðingur stendur fyri fiskiroyndunum, sum Magnus Heinason ger vesturi á Reykjanesryggjum

Kongafiskurin teir fáa er millum 34-40 cm til støddar. Hann er ljósari á liti enn tann kongafiskurin vit kenna, men hetta er smátt slag av kongafiski, sum vit fiska á djúpum vatni undir Føroyum. Tó er hetta ein annar stovnur.

Tað hevur verið nógv tosað um paraistt, men her hevur tað so vist seg, at parasittur er bert í 15-18% av veiðini, og tað heldur Jákup Reinert vera minni enn roknað varð við. Men nógv av fiskinum er

undirmátsfiskur.

Teir hava tikið nakrar royndir av hesum kongafiskinum fyri Føroya Fiskasølu. Talan er um so nevnd »japanese cuts«, sum Fiskasølan ætlar at sneda á marknaðin fyri at vita, um hetta ávís kongafiskaslagið kann seljast.

Annars eru teir nú farnir at isa kongafiskin. Aðlanin er at royna til umleið 2. juni. Við Magnussi eru 13 mans.

jan

Flytið djóralæknastovnin til Kollafjarðar

— Lat havnarmenn hava Starvsstovuna við sínum laboratorium og lat okkum fáa djóralæknastovnin her norð. Lat okkum t.d. seta hann á Royndarstöðina í Kollafirði, har, ið mær fortalt, ráðgevin hjá Havbúnaðarfelagnum eisini kemur at halda til, skrivur Andrias Højgaard, vara-maður hjá Thomas Arabo, tingmanni í Norðstreymi í hesi greinini.

Hann heldur, at landið nú eigur at virka fyri, at stovnar verða lagdir út kring landið fyri á henda hátt at fremja ta nógv umrøddu bygdamenningina í verki.

Andrias Højgaard skrivur:

»Áðrenn síðsta val varð nógv tosað um umsitingina í hesum landi.

Núverandi samgonguflokkar koyrdu nógv uppá, at teir, sum sótu í tíðarskeiðinum 80/84 svøldaðu umsitingina, koyrdu hana niður, so at hon fungeraði illa. Tað bleiv klikt niður á Tinganumsitingina, Landsverkfrøðingina, og annars allar teir stovnar, ið einaferð kundu koma í tankar um.

Nú er tað soleiðis, at nógvir av hesum stovnum eru uppbygdir yvir eitt langt áramál, soleiðis at vit í ein ávisan mun, hava bygt okkara umsiting upp sum smá kongademi og tilnýtt teir persónar, sum alla tíðina hava verið leiðarar har.

Einki merkiligt í tí, tí umsitingin er bygd upp frá ongum og til tað hon er í dag.

Nú er tað soleiðis, at 1986 tað er eitt rættiliga serligt ár.

Tí nú fara nógvir av hesum »kongum« í administrationini frá.

Nevnast kann, at skrivstovustjórin í Tinganesi fer frá í ár, somuleiðis Landsverkfrøðingurin. Djóralæknin er farin frá. Stjórin fyri Fiskivinnustovuna fer frá nú, og soleiðis ein long roð av teimum, sum hava verið við í skipanini so at siga síðan heimastýrið kom.

Natúrligt vildi so verji, at ein samgonga, ið hevur verið nokkso atfinningar-som at teimum samfelags-skipanum vit hava, brúkti lötuna, nú topparnir skulu skiftast út, til at eftirhyggja umsitingina, og evt. umleggja hana og uppbyggja ein nýggjan effektivan struktur. Tí at seta nýtt fólk í gamlar stólar, tað er eingin út-

viklingur í tí.

Tað sá eisini út sum hetta varð ætlanin, tá ið Atli Dam, lögmaður, ið hevur fiskivinnumál um hendi, setti fiskivinnustjóra at standa fyri samskipan á fiskivinnu-økinum.

Eisini Alirðið er ein liður í eini umskipan, men hevur hetta virkað so stutt enn, at tað er ringt at siga, hvussu hetta kemur at virka. Men tykist hetta at hava verið eitt rimiliga gott tiltak.

Tað sá eisini út til, at onnur øki, t.d. økið fyri fiskasjúkur, matvøkur, goðskueftirlit var nakað, ið hetta landsstýrið ætlaði at gera nakað skilagott við. Soleiðis er nýliga samtykt matvøkur og ein lóg fyri at skipa Heilsu-lógir Starvsstovuna sum sjálvstøðugan stovn, og har alt hetta á rætta borið: at fáa eina betri skipan á hesum øki. Tað hevur ikki verið nakar myndugleiki, ið hevur lagt stórvegis í, hvat vit hava etið, og hetta prógvast best, nú stóra kjarnorku-vanlukkan var í Sovjet-samveldinum, har alt Europa setur forboð fyri innflutningi av vørum. Vit hoyra ikki eitt kvekk, og sjálvt um tað høvdu komið vøkur, ið vóru eitradar, til Føroya, so hugsi eg ikki, at nakar hevði látið um vón. So her vantar neyðug struktur-broyting.

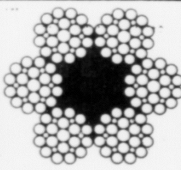
Nú ein dagin stendur so í bløðunum lýsing eftir nýggjum landsdjóralækna. Og ein, ið hevði hugsað sær til, at nú blivu problemini hjá kettum, hundum, neytum o.s.f. skilt út frá matvøru-eftirliti og goðskueftirliti annars, fekk sum vátan vott frammaná.

Nú lýsa teir »gud hjálpi mær« aftur eftir einum djóralækna, ið skal, sum tað stendur í lýsingini, hava alt eftirlit við bæði sjúkum fiski, kettum, hundum, matvørum og partvis flakavirkjum. Altso »om igen« alt í ein ellibita.

Hetta kann ikki vera meiningin.

Nakað annað er og tað er kanska mest tí eg skrivi hesa grein, tað er at í samgonguskjalinum stendur eisini nakað um bygdamenning og desentralisering. Eg minnist undir valstríðnum, har tað bleiv ført fram her í Norðstreymi, bæði av javnaðar og tjóðveldis-flokki, at djóralæknastovnurin skuldi leggjast á Royndarstöðina í Kollafirði, og eftirlit av fiskasjúkum o.a. skuldi leggjast í Norðstreymi, har alt hetta natúrliga hoyrir heima.

At hava ein djóralæknastovn sitandi í einum kjallara í Havn, tað kann Framhald á síðu 6

ScanRope

3101 Tønsberg, Noreg

Veirur

til øll endamál frá einum av leiðandi framleiðarum í Europu.

Ringið til okkara og fá ið eitt gott tilboð.

Aðalumboð í Føroyum

Kaj Andreassen Pff.

M. A. Winthersgeta 4 - tlf. 15600